

8.4 Schuren

Materiaallijst

SCHUURBLOKJE

Naast de rechthoekige blokjes zijn er ook modellen met een gewelfde handgreep.

SCHUURPAPIER + -LINNEN

Kies het schuurpapier of -linnen in functie van het beoogde schuurresultaat en de aard van het werkstuk.

SCHUURSTAAL

Voor manueel gebruik is het bevestigd op een houder. Voor machinaal gebruik is het voorzien van een velcro-hechting.

VLAKSCHUURMACHINE

Een model met stofafzuiging vermindert de stofophoping onder de schuurzool.

EXCENTRISCHE SCHUURMACHINE

Er is keuze uit twee diameters van schuurschijven: 115 of 125 mm.

BANDSCHUURMACHINE

Hoe groter de maximale snelheid en het schuuroppervlak, hoe vlugger u kunt schuren.

ELEKTRISCHE VIJL

Een smal model van bandschuurmachine, dat ook op moeilijk bereikbare plaatsen zijn 'weg vindt'.

SCHUURBORSTELS

De nylon borstels gaan zo'n 10 maal langer mee dan de metalen borstels.

SCHUURSCHIJF

Kies de aard van de schuurschijf in functie van de aard van het werkstuk.

STOFBRIL + STOFMASKER

Bij het machinaal schuren is het dragen van een stofbril en dito masker aangewezen.

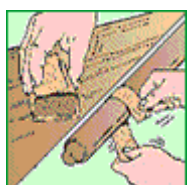
Schuurmateriaal

FUNCTIE

Schuren doe u met de bedoeling een oppervlak effen en vlak te maken, hetzij als voorbereiding op een verdere afwerking (met verf, vernis, ...), hetzij als laatste afwerking. Manueel schuren wordt meestal toegepast als laatste afwerking (en minder als voorbereiding), doorgaans na het machinaal schuren.

SCHUURMATERIAAL

Zowel voor het manueel schuren als voor het machinaal schuren zijn er verschillende schuurmaterialen, in diverse afmetingen en korrels, voorhanden. Elk heeft zijn specifieke functie en voordelen. Nagenoeg dezelfde materialen komen terug in het manueel en het mechanisch schuren.

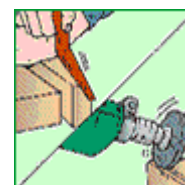

SCHUURPAPIER EN -LINNEN

Terwijl de diverse soorten van schuurpapier voornamelijk worden aangewend op vlakke oppervlakken, leent het sterkere en soepeler schuurlinnen zich dan weer meer voor het schuren van rondingen in hout en het schuren van ferro- en non ferro-metalen.

SCHUURSTAAL EN -VILT

Schuurstaal heeft een geëtste staalplaat als schuuroppervlak en blijft ijd even scherp. U kunt er hout en kunststof mee schuren. Schuurvilt wordt gemaakt op basis van kunstvezels, die worden doordrenkt met schuurkorrels: vooral geschikt voor het wegwerken van braampjes en licht polijstwerk.

AARD VAN DE KORREL

Het gele schuurpapier met silixkorrels ('flint') slijt snel en is alleen bruikbaar voor gewoon schuurwerk op (zacht) hout. De hardere granaat korrels (roodbruin) zijn ook geschikt voor hardere houtsoorten. Oxidekorrels zijn nog harder, en worden aangewend voor metalen en machinaal gebruik. Sterker dan zirkoniumoxide en aluminiumoxide is siliciumcarbide. Deze verspreidt de warmte van het schuren sneller (interessant bij kunststoffen). Dit 'waterproof' schuurpapier kan, bij het schuren van metaal, bevochtigd worden. Er bestaat ook 'dry waterproof' schuurpapier met een 'zelfsmurende' laag.

BESTROOIING (COAT)

Hoe meer korrels er zich op een bepaald oppervlak bevinden, bij eenzelfde fijnheid van korrel, hoe groter de schuurcapaciteit. Nadeel van een dichte bestrooiing (closed coat) is dat het schuurpapier vlugger vol komt te zitten. Gebruik daarom een meer open bestrooiing (open coat) voor zacht en harshoudend hout.

FIJN OF GROF

Naast de hardheid, de scherpste en de dichtheid van de korrels zal het schuureffect bepaald worden door de grootte van de korrels. Kleine, fijne korrels nemen weinig af maar schuren met kleinere krassen. Grote, grove korrels zullen veel afnemen, maar maken ook grotere krassen.

Manueel schuren

TECHNIEK

De korrel wordt aangegeven met een nummer, vroeger gaande van 1 tot 9/0, nu van 30 tot 600 (korrels per cm²) en meer. Gebruik voor de opeenvolgende schuurbewerkingen een steeds fijnere korrel. Op die manier worden de sporen of krassen van de vorige schuurbeurt teniet gedaan door de laatste.

GRANULOMETRIE

20, 30, 40, 50: zeer grof 60, 80: grof 100, 120: medium 150, 180: fijn 220, 440: zeer fijn

SCHUURBLOKJE

Wanneer u met een stukje schuurpapier in de hand over het materiaal gaat, volgt u alle oneffenheden van het oppervlak. Pas als u het schuurpapier rond een schuurblokje wikkelt, schuurt u het werkstuk ook daadwerkelijk vlak. Er bestaan schuurblokjes in kurk, plastic of rubber.

RICHTING

Schuur hout zoveel mogelijk in de vezelrichting. In een andere richting schuren maakt de vezels kapot, zodat ook de schuurglans achterwege blijft. Let erop dat u de randen van het werkstuk niet afrondt, tenzij u deze per se wilt afschuren.

BEVOCHTIGEN

Om hout (massief of fineer) echt glad te schuren, maakt u het hout met een spons lichtjes nat voor de laatste schuurbeurt. Laat het hout goed drogen zodat de houtvezeltjes rechtop komen. Schuur nu met extra fijn schuurpapier. Na het schuren veegt u het stof weg met een doek gedrenkt in white spirit.

RONDE VORMEN

Voor het schuren van ronde vormen gebruikt u een reep schuurlijnen. Dit kraakt niet en plooit mee met de vorm van het werkstuk. Een courante toepassing is bijvoorbeeld het schuren van koperen buizen op de plaats waar u ze wil solderen. Klem de buis zonnodig vast en schuur heen en weer.

Bandschuurmachine

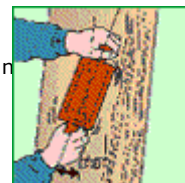

GROF WERK

De bandschuurmachine kan dikke lagen afschuren en schuurt vooral ruwe oppervlakken af, zoals een houten vloer of deur. Dankzij de grote omtreksnelheid van de eindloze schuurband neemt ze het hout zeer snel af. Binnenin de schuurband en op de machine geven pijltjes de draairichting aan.

RICHTING

Schakel het toestel in, voordat u het met de zool plat op het werkstuk zet, 15° uit de vezelrichting. Beweeg de machine regelmatig heen en weer, zonder stilstanden, in de richting van de houtvezel, dit met overlappende banen. Schakel de machine pas uit nadat u hem van het werkstuk hebt verwijderd.

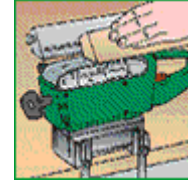

TWEE HANDGREPEN

De bandschuurmachine is een krachtig toestel. Ze is normalerwijze dan ook voorzien van twee handgrepen, om ze in goede banen te kunnen leiden. Het gewicht van het toestel is evenwel meestal voldoende om zonder extra druk optimaal te functioneren.

STATIONAIR

Heel wat bandschuurmachines kunnen stationair gemonteerd worden, zodat de schuurband zich bovenaan bevindt of verticaal staat. Door het aan te brengen tegen de draaiende schuurband langs een (haakse) geleider, kunt u latten schuren, afronden en holschuren.

ELEKTRISCHE VIJL

De elektrische vijl heeft een smallere band dan de gewone bandschuurmachine, zodat ze ook op moeilijk bereikbare plaatsen, bijvoorbeeld tussen de spijlen van een hekken, feilloos kan werken. Een extra mogelijkheid is het maken of afwerken van uitsparingen in hout, bijv. voor een slot.

Vlakschuurmachine

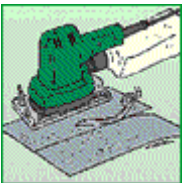
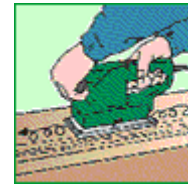

FIJNER WERK

De vlakschuurmachine verricht fijner schuurwerk op grote, vlakke werkstukken en vormt het elektrisch alternatief voor het schuurblokje. Het toestel maakt vrij kleine elliptische schuurbewegingen, nauwelijks waarneembaar voor het oog, wat een fijn schuurresultaat geeft.

BEWEGING EN DRUK

Druk niet te hard op het toestel, maar laat het schuurpapier zijn werk doen. Schuur over een zo groot mogelijke afstand, heen en weer (niet noodzakelijk in de vezelrichting). Hierdoor kan het houtstof van onder de schuurzool vandaan. Laat ook hier de banen elkaar gedeeltelijk overlappen.

SCHUURPAPIER

U gebruikt voorgesneden vellen schuurpapier, of ook de klassieke grotere vellen die u in 2, in 3 of (voor handpalmmodellen) in 4 snijdt. Voor vlakschuurmachines met een geperforeerde grondplaat gebruikt u het geperforeerde papier, al dan niet met klit hechting ("velcro").

EXCENTRISCHE SCHUURMACHINE

Deze schuurmachine is, dankzij het flexibele schuurplateau, geschikt voor het schuren van gegolfde oppervlakken en voor polijstwerk. Een zachte aanloop voorkomt krassen bij de aanzet. Hoe harder u drukt, hoe fijner u schuurt. Bij grote druk blijft immers alleen de excentrische beweging over.

HAAKSE SLIJPER

Ook een haakse slijper kan, met behulp van accessoires, als een excentrische schuurmachine worden uitgerust en voor dezelfde specifieke taken worden aangewend. Er bestaat zelfs een hulpstuk voor het schuren in kleine hoeken.

Schuuraccessoires Boormachines

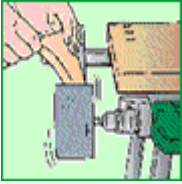
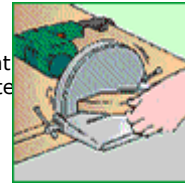
SCHUURSCHIJF

De schuurschijf gemonteerd op een boormachine, is geschikt voor ruw werk, zoals metaal ontroesten en dikke verflagen verwijderen (op hout vooral op bolle vlakken of vlakken die aan het zicht zullen onttrokken zijn). Houd rubberen schijven in een hoek van 15° t.o.v. het werkstuk (en niet perfect haaks erop).

STATIONAIR

Het stationair gebruik van de boormachine met de schuurschijf, is in combinatie met een werktafeltje haaks op de schijf, interessant. Met behulp van een onder 45° gestelde geleider kunt u verstekken gaaf schuren. Druk het materiaal niet te stevig tegen de schijf, om zwart branden te voorkomen.

SCHUURROL

De schuurrol wordt met de as in de boorkop van de machine gespannen. De eindloze, verwisselbare schuurband kan gemakkelijk gewelfde vormen schuren. De rol volgt immers de contouren van het materiaal, bijvoorbeeld bij het schuren van een stoel.

SCHUURBORSTEL

Bij de sterkere nylon borstels geeft de kleur meestal aan voor welke toepassing u ze moet aanwenden (bv. rood=grof, blauw=fijn). Ze zijn vooral geschikt voor houten oppervlakken. Metalen borstels kunnen immers deeltjes in het hout achterlaten, die gaan roesten.

VEILIGHEID

Schuren is even gevaarlijk als zagen of snijden. Een stofzak is een noodzaak bij het schuren. Voor uw persoonlijke veiligheid zijn een stofbril en dito masker aangewezen. Als u het schuurpapier op uw schuurmachine wilt veranderen, trekt u uiteraard eerst de stekker uit.

Overzicht

KORREL - TOEPASSINGEN

Welk toestel met welke korrel moet u gebruiken voor welke toepassingen. Onder afschuren wordt verstaan: grote krassen wegnemen (bij onbewerkt hout van de zagerij) of oude verf- of vernislagen wegnemen. Gebruik de korrels 24, 36, 40 en 60 volgens de staat van de ondergrond. Bij schuren voor schilderwerk, is het aanbevolen om in 3 etappes te schuren, om alle krassen te doen verdwijnen. Voor een zeer fijne afwerking gebruikt u bladen met een steeds fijnere korrel tussen de verschillende verf- of vernislagen. Bv. korrel 120 na de 1e laag, korrel 180 na de 2de laag, enz.